TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

CPTPP: Cơ hội tiếp cận thị trường

12:41 14/03/2018

Ngày 8/3, tại Thủ đô Santiago (Chile), đại diện 11 quốc gia thành viên tham gia Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) đã được ký kết, thông qua và ra tuyên bố chung.

CPTPP - Cơ hội tiếp cận thị trường

Sự hồi sinh mạnh mẽ

CPTPP là hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, bao gồm 11 quốc gia thành viên: Australia, Brunei, Canada, Chile, Nhật Bản, Malaysia, Mexico, New Zealand, Peru, Singapore và Việt Nam.

CPTPP có tên gọi cũ là Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP), gồm 12 thành viên - với sự tham gia của Hoa Kỳ. Tuy nhiên, sau khi Tổng thống Donal Trump tuyên bố rút khỏi Hiệp định vào đầu năm 2017, TPP có lúc tưởng như bế tắc. Nhưng, với sự nỗ lực của các nước thành viên, nổi bật là Nhật Bản, Mexico và Việt Nam, TPP đã “hồi sinh” mạnh mẽ với tên gọi mới là CPTPP.

Tại Hội nghị Cấp cao Diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương, diễn ra tại Đà Nẵng hồi tháng 11/2017, với tư cách là nước chủ nhà, Việt Nam đã có những đóng góp vô cùng quan trọng tại các cuộc họp, góp phần đi tới hoàn tất việc ký kết.

Về cơ bản, CPTPP vẫn giữ nguyên nội dung so với phiên bản TPP trước đây, chỉ tạm hoãn thực thi 22 điều khoản chủ yếu liên quan tới sở hữu trí tuệ nhằm bảo đảm sự cân bằng giữa 11 nước thành viên trong bối cảnh mới.

CPTPP không chỉ đề cập tới các lĩnh vực truyền thống như cắt giảm thuế quan đối với hàng hóa, mở cửa thị trường dịch vụ, sở hữu trí tuệ, hàng rào kỹ thuật liên quan đến thương mại..., mà còn xử lý những vấn đề mới, phi truyền thống như lao động, môi trường, mua sắm của chính phủ, doanh nghiệp nhà nước... Hiệp định còn đặt ra các yêu cầu và tiêu chuẩn cao về minh bạch hóa, cũng như đưa ra cơ chế giải quyết tranh chấp có tính ràng buộc và chặt chẽ.

Các nước tham gia Hiệp định đồng ý xóa bỏ cho nhau gần như toàn bộ thuế nhập khẩu (xuống mức 0%) theo lộ trình; tự do hóa dịch vụ và đầu tư trên cơ sở tuân thủ pháp luật của nước sở tại, bảo đảm sự quản lý của nhà nước; từ đó tạo ra cơ hội kinh doanh mới cho doanh nghiệp và lợi ích mới cho người tiêu dùng của các nước thành viên, trong đó có Việt Nam.

Bất cứ thành viên nào khi tham gia CPTPP cũng đều tính toán đến lợi ích quốc gia tổng thể, tạo thuận lợi cho thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo thêm nhiều việc làm, giảm đói nghèo và nâng cao chất lượng sống của người dân.

Bộ trưởng Bộ Công thương Việt Nam, Trần Tuấn Anh cho rằng: Tác động của Hiệp định đối với nền kinh tế Việt Nam tương đối toàn diện. Những ngành hàng sẽ được hưởng lợi nhiều nhất từ Hiệp định, bao gồm: Dệt may, da giày, chế biến thực phẩm, đồ uống, bánh kẹo, thuốc lá, rượu bia...

Không chỉ với CPTPP, mà ngay cả với các FTA khác mà Việt Nam đã và sẽ ký kết, đều cho thấy những tác động nhiều chiều và có cả tác động tiêu cực, nguy cơ đe dọa đối với một số ngành kinh tế cũng như tác động đến lợi ích của người nông dân, người tiêu dùng.

Sự chủ động trong tiếp cận thị trường, bằng chính nhãn quan của doanh nghiệp mới là điểm mấu chốt, bảo đảm hội nhập thành công.

Một lợi ích nữa có được từ CPTPP đó là giúp Việt Nam cải cách thể chế, tạo môi trường đầu tư, kinh doanh thông thoáng, minh bạch - lợi ích mang tính bền vững, lâu dài, tạo cơ hội tiếp cận các thị trường mới.

Các bộ trưởng tuyên bố…

Bộ trưởng và trưởng đoàn đàm phán đại diện các nước Australia, Brunei, Canada, Chile, Nhật Bản, Malaysia, Mexico, New Zealand, Peru, Singapore và Việt Nam đã chia sẻ quan điểm: Việc đạt được một thỏa thuận có chất lượng cao và cân bằng, Hiệp định CPTPP sẽ củng cố mối liên kết cùng có lợi giữa các nền kinh tế thành viên cũng như thúc đẩy thương mại, đầu tư và tăng trưởng kinh tế ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương, đồng thời tạo ra nhiều cơ hội mới cho doanh nghiệp, người tiêu dùng, hộ gia đình, nông dân và người lao động.

CPTPP là minh chứng cho cam kết của tất cả các thành viên vì một hệ thống thương mại hiệu quả, dựa trên nguyên tắc và minh bạch. Hệ thống thương mại này cũng mở cửa đối với tất cả các nền kinh tế sẵn sàng chấp nhận các nguyên tắc nói trên.

Các bộ trưởng nhấn mạnh, quyết tâm hoàn tất các quy trình thủ tục nội bộ để nhanh chóng đưa Hiệp định vào hiệu lực.

Các bộ trưởng hoan nghênh sự quan tâm của một số nền kinh tế khác muốn tham gia Hiệp định. Sự quan tâm này khẳng định các mục tiêu chung của các thành viên, thông qua Hiệp định, về việc tạo lập một nền tảng thúc đẩy các tiêu chuẩn cao cho công cuộc hội nhập kinh tế sâu rộng hơn trong tương lai.

Các bộ trưởng nhất trí rằng, các trưởng đoàn đàm phán sẽ bắt đầu triển khai các công tác chuẩn bị cần thiết cho việc thực thi Hiệp định được triển khai một cách suôn sẻ.

Bên lề lễ ký kết Hiệp định CPTPP, Bộ trưởng Bộ Công thương Trần Tuấn Anh đã có cuộc gặp song phương với đại diện các nước Nhật Bản, Chile và Mexico.

Tại cuộc gặp song phương với Nhật Bản, hai bên nhất trí rằng, việc 11 nước ký kết Hiệp định CPTPP sẽ là một bước ngoặt lịch sử quan trọng, tạo tiền đề để các thành viên tham gia bắt đầu quá trình phê chuẩn và nhanh chóng đưa Hiệp định vào thực thi.

Việt Nam đề nghị Nhật Bản sớm triển khai các hoạt động hỗ trợ kỹ thuật cần thiết nhằm giúp Việt Nam thực hiện đúng và đầy đủ các cam kết trong Hiệp định CPTPP, đặc biệt là các nội dung liên quan tới CPTPP và hợp tác khu vực được nêu tại Ý định thư về hợp tác chiến lược chung giữa hai nước đã được ký kết giữa Bộ trưởng Trần Tuấn Anh và ngài Seiko Hiroshige, Bộ trưởng Kinh tế, Thương mại và Công nghiệp Nhật Bản (METI) vào ngày 14/9/2017, tại Việt Nam.

Tại cuộc gặp song phương với Chile, Việt Nam cảm ơn sự ủng hộ của Chile trong quá trình đàm phán Hiệp định CPTPP, đặc biệt là đối với các vấn đề mà Việt Nam quan tâm như lao động, công đoàn..., góp phần vào thành công kết thúc đàm phán toàn diện Hiệp định tại Nhật Bản vào tháng 1/2018.

Phía Chile cũng nhất trí với quan điểm của Việt Nam về những lợi ích mà Hiệp định mang lại, cũng như khẳng định sẽ nỗ lực tiến hành các thủ tục cần thiết để Hiệp định sớm được phê chuẩn và đi vào thực thi.

Tại cuộc gặp song phương với Mexico, hai bên đã tiến hành trao đổi các thư song phương (side letter) mà hai bộ trưởng đã ký kết trong khuôn khổ đàm phán Hiệp định CPTPP. Ngoài ra, hai bên cũng thảo luận một số nội dung nhằm chuẩn bị cho việc phê chuẩn và thực thi Hiệp định CPTPP sau này.

Nguyễn Kiên